

KILE AMBACHO GILLETTE HUACHA NYUMA

(kwa macho ya wale wanaoshika njia tena)

“Kliniki huwatibu wagonjwa. Jamii inayojali huwategemeza watu.”

I. Kinachobaki

Nilikuwa katika chumba cha mapumziko, kile kilicho wazi kwa wagonjwa kwa ajili ya pumziko la mchana, sigara, mazungumzo — na kwetu sisi wasindikizaji, tuliokuwa tukisubiri kuwarudisha wagonjwa wetu nyumbani.

Sikuwa na wasiwasi, bali nilikuwa macho: nikiangalia jinsi mtu anavyokuwa dhaifu ndani ya ugonjwa, ambao mara nyingi humlemaza na hauna pa kutokea, ugonjwa usiotazama umri wa mtu yeyote.

Walikuwa wanaume watano na mwanamke mmoja, wote wameketi katika viti vya magurudumu. Walinigeukia wakaanza kuniuliza nina umri gani, nafanya kazi gani, najishughulisha na nini, wito wangu ni upi; na mwishowe wakataka kujua ninawaza nini kuhusu masuala fulani ya siasa na dini, na kuhusu watu wachache mashuhuri.

Macho yao yalikuwa yamezimika, macho ya mtu anayesubiri tu kuona nuru ikizimika. Lakini mimi, nuru hiyo, niliiwasha tena.

Ndiyo namna yangu ya kuwa na watu: kuwafanya watabasamu. Mimi si mwigizaji, wala si mchekeshaji wa kliniki — ni mtu tu kama wengi, ila si wa kawaida kama mkate.

Kisha wakaniomba hadithi. Na hapa sina budi kuwa mkweli kwa msomaji: ile niliyoisimulia haikuwa mzaha wenye adabu, wala nisingeisimulia mahali pengine popote. Lakini pale, katika chumba kile, ruhusa ya kukicheka kile ambacho maisha yaliwanyang’anya ilikuwa yao wenyewe kujipa. Nao wakaniomba. Kwa hiyo naisimulia kama ilivyokuwa, kwa sababu kuisafisha kabisa kungekuwa kuwasaliti.

Acheni niwasimulie — nikasema — habari za mwanamume mmoja wa kiti cha magurudumu, asiye na mikono wala miguu, ambaye siku moja alijibu tangazo katika tovuti ya kutafuta wachumba.

Na kama kuna mtu asiyetabasamu, nikaongeza, si kosa langu: itamaanisha tu kwamba leo si siku yake.

Mwanamke mmoja tajiri sana, aliyekwenda sana kiumri — wa miaka kama themanini — akisaidiwa na mpwa wake wa miaka arobaini na mitano, alikuwa akitafuta mume. Lakini baada ya yote ambayo maisha yalimfundisha, alikuwa na msimamo ulio wazi kuhusu aina ya mwanamume aliyemtaka: asiyeinua mikono kamwe, anayekaa nyumbani, na — tuseme — mwanamume aliyejaliwa kwa ukarimu kimaumbile.

Mlango ukabishwa. Akamkuta mbele yake mwanamume huyu wa kiti cha magurudumu, asiye na mikono wala miguu, lakini kijana na mtanashati, amekuja kuliitikia tangazo lile.

Akamhoji.

Alitaka mwanamume asiyeinua mikono kamwe: naye hakuwa na mikono. Alama ya kwanza upande wake.

Alimtaka awe mpenda nyumbani, mtulivu: naye hakuwa na miguu, yumo kitini mwake. Alama ya pili upande wake.

Na mwishowe akamwambia kwamba alimtaka awe amejaliwa vizuri. Naye, bila mzaha wowote, akajibu: “Bibi... na unadhani mlango nilibisha kwa kitu gani?”

Hapo wale wanaume watano wakaangua kicheko, wasiweze kujizuia. Lakini yule mwanamke alibaki na uso mzito, hatikisiki. Na usikivu wangu wote ukamwelekea yeye.

Kwa ajili yake sikuwa na toleo la pili, sikuwa nimeandaa chochote. Lakini nilijiwa na wazo la ghafla: nikamwambia kwamba, akipenda, ningempa namba ya simu ya mwombaji yule. Macho yake yakang’aa, akatabasamu, akasema: ndiyo, ndiyo.

Nilikuwa nimepata tabasamu lake. Nilikuwa nimefikia lengo langu. Ndicho pekee kilichobaki cha wakati ule — na kilitosha.

Nilipoondoka kwenye kituo kile, kila mmoja aliniuliza nitarudi lini, na kama nina hadithi nyingine.

II. Hitimisho

Watu huamini kwamba kinachobaki ni jalada la matibabu, picha ya eksirei, tiba ya kuendelea nayo nyumbani, au namba ya simu iliyoandikwa harakaharaka kwenye kipande cha karatasi.

Wanakosea.

Mtu anapoondoka kwenye kituo, karibu hachukui chochote kati ya vile vilivyotumika kumtibu.

Huchukua watu.

Huchukua sauti.

Mazoea.

Korido.

Ratiba.

Nyuso ambazo kwa majuma, au kwa miezi, ndizo zilizopima wakati wa maisha yake.

Tiba hubaki kwenye hifadhi za nyaraka.

Kumbukumbu hushika njia nyingine.

Na ni kumbukumbu hiyo ninayotaka kuizungumzia.

III. Ukurasa wa Mwandishi

Kazi hii haikuagizwa.

Haikuuzwa.

Haikufanywa kwa madhumuni ya kibiashara.

Iliandikwa ili kushuhudia thamani ya utengamao, ya utu wa binadamu, na ya uhusiano kati ya watu.

Ada pekee inayoombwa ni dola moja ya ishara — si kama malipo ya kazi hii, bali kama ushuhuda wa dhamira ya pamoja kwa utamaduni wa kujali, matumaini na uwajibikaji.

Ferdinando